
RECENZE

MODERNÍ PŘEHLED LÉKAŘSKÉ FYZIOLOGIE

GANONG, W. F.: Přehled lékařské fyziologie. Praha, Avicenum 1976. 632 stran.

V předmluvě k 1. českému vydání Wrightovy Klinické fyziologie v r. 1967 akademik J. Charvát napsal, že poločas jakéhokoli vědeckého objevu činí průměrně 5 let. Pro nikoho není snadné stačit tomuto tempu ani při úzkém zaměření na jeden obor, natož pak sledovat průběžně pokrok v disciplínách, které sice představují základy jednotlivých věd, avšak běžné denní praxe se zdánlivě přímo nedotýkají.

Pro lékařství je jedním z takovýchto hlavních opěrných pilířů fyziologie. Přesto se až příliš často můžeme přesvědčit — a potvrdily to nedávno provedené objektivní analýzy (Prokopec 1975, Janský 1976, Kučera 1976) — že ve struktuře odborné erudovanosti našich lékařů je tento pilíř neobyčejně vratký. Příčiny zmíněného stavu jsou pochopitelně složité. Jednou z hlavních je však trvalý nedostatek poutavých, moderně koncipovaných učebnic.

Avicenum v uplynulém desetiletí vydalo dvakrát český překlad již zmíněné Wrightovy vynikající monografie a kolektivní učebnici „Základy fyziologie člověka“, sestavenou československými autory. Nyní poskytuje nejširší

lékařské veřejnosti další, skutečně zdařilou publikaci profesora W. F. Ganonga „Přehled lékařské fyziologie“. Překlad byl pořízen podle 6. vydání amerického originálu z roku 1973. Stejně jako Wright, také Ganong věnuje převážnou pozornost třem ze čtyř základních úrovní organizace fyziologických dějů: úrovni subcelulární, buněčné a individuální.

Nemělo by význam probírat zde detailně skladbu celé knihy. Pokrývá ve vyvážených proporcích, s mírným preferováním tematiky neurofyziologické, celou oblast fyziologie. Jednotlivé statě obsahují četné klinické odkazy. Lékaři, zajímající se o otázky pracovní fyziologie, budou pravděpodobně postrádat podrobnější výklad populačně-ekologické úrovně fyziologických funkcí. Styl výkladu je úsporný; opírá se o mimořádně bohatou dokumentaci tabulkami, schématy a obrázky. Těch je v knize celkem 559, což je při 632 stranách jistě úctyhodný počet.

Přehlednost a názornost patří bezesporu k největším přednostem Ganongova díla. Atraktivní je konečně i jeho nízká cena — stojí pouhých 89 Kčs! —jśc—